

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Hollandsche IJsselkering

Stormvloedkering in de Hollandsche IJssel

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Op 1 februari 1953 veroorzaakte een combinatie van springtij en noordwesterstorm een van de grootste rampen in de vaderlandse geschiedenis. Een groot deel van de provincie Zeeland liep onder water, maar ook de Zuid-Hollandse eilanden en delen van Noord-Brabant werden totaal verrast door die nachtelijke overstromingen.

Het plan van de Deltawerken (Deltaplan) bestond al voor de watersnoodramp, maar is na die tijd in hoog tempo uitgevoerd. Met de beweegbare stormvloedkeringen als meest imposante oplossingen om van Nederland de veiligste delta te maken.

De bouwwerken zijn nu en in de komende decennia bestand tegen de verwachte zeespiegelstijging en bodemdaling. Dankzij dit staaltje kustbeveiliging van het hoogste niveau kunnen mensen van deze en volgende generaties veilig in de achterliggende gebieden blijven wonen en werken.

De uitvoering van het Deltaplan begon met het bouwen van een waterkering in de Hollandsche IJssel, ter hoogte van Capelle aan de IJssel en Krimpen aan den IJssel, die via de Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg in open verbinding staat met de zee. De stormvloedkering in de Hollandsche IJssel is van 1954 tot 1958 gebouwd en is daarmee het oudste onderdeel van de Deltawerken.

Wat betekent de Hollandsche IJsselkering ... ... voor onze veiligheid?

De stormvloedkering beschermt het laagstgelegen deel van Nederland (6,76 meter beneden Nieuw Amsterdams Peil (NAP)) tegen overstromingen. De schuiven tussen de vier torens, die ruim 45 meter hoog zijn, worden bij dreigend hoogwater neergelaten.

Veel huidige bewoners in dit gebied hebben de watersnoodramp niet meegemaakt. Ze zijn zich er niet of nauwelijks van bewust dat zij bij hoogwater beschermd worden door een beweegbare stormvloedkering. Daarom is het idee opgevat om bij sluiting van de kering de kleur van de aangelichte heftorens te veranderen van blauw naar rood. Deze kleurverandering attendeert de omgeving erop dat er sprake is van hoogwater en de kering ter bescherming gesloten is. Dankzij de verlichting krijgen deze markante torens ook als het donker is een nadrukkelijker positie in hun omgeving. Bijkomend effect is dat ook de scheepvaart nog beter ziet dat zij van de naastliggende sluis gebruik moet maken.

... voor onze natuur en economie?

Een bijkomend voordeel van deze stormvloedkering is de overbrugging van de Hollandsche IJssel tussen Krimpen aan den IJssel en Capelle aan den IJssel. Inwoners van de Krimpenerwaard voeren voorheen met de pont naar het vaste land. Dat kostte vaak veel tijd. Om een vaste oeververbinding te krijgen, werd over de kering een brug gebouwd, de Algerabrug; het bouwwerk kreeg de naam mee van Jacob Algera. Hij was minister van Verkeer en Waterstaat tijdens het tweede en derde kabinet-Drees.

Met de Algerabrug wordt de Krimpenerwaard ontsloten, waardoor een goede verbinding ontstaat met de verkeerswegen rondom Rotterdam en met het landelijke wegennet. Voor zo'n economisch groeigebied is deze verbinding met het achterland van groot belang.

De Hollandsche IJssel loopt van Gouda tot Krimpen aan den IJssel, waar hij uitkomt in de Nieuwe Maas. Deze rivier, midden in natuurgebied Het Groene Hart, was de meest vervuilde rivier van Nederland. Dankzij het project: 'Schooner, Mooier Hollandsche IJssel', is de rivier schoon gemaakt en zijn de oevers aangepast.

Hoe werkt de Hollandsche IJsselkering precies?

De stormvloedkeringen zijn berekend op waterstanden waarvan niemand kan voorspellen wanneer ze voorkomen. De keringen sluiten in elk geval als de verwachte waterstand een vooraf bepaalde hoogte bereikt. In het geval van deze stormvloedkering gaat het om een verwachte waterstand van 2,25 meter boven NAP. Dit is vastgelegd in een Waterakkoord tussen de provincie, waterschappen en Rijkswaterstaat.

Er zijn twee beweegbare schuiven geplaatst tussen betonnen torens van 45 meter hoog. De schuiven zijn elk ruim 80 meter breed en 12 meter hoog. Bij een extreem hoge waterstand kunnen de schuiven worden neergelaten tot op de bodem van de Hollandsche IJssel. De scheepvaart kan in dat geval passeren via de schutsluis die in het bouwwerk is opgenomen.

Over de Algerabrug

De Algerabrug bij de Hollandsche IJsselkering heeft een lengte van 82 meter en is ruim 19 meter breed. De constructie bestaat uit twee delen: een basculebrug ('wipbrug' met

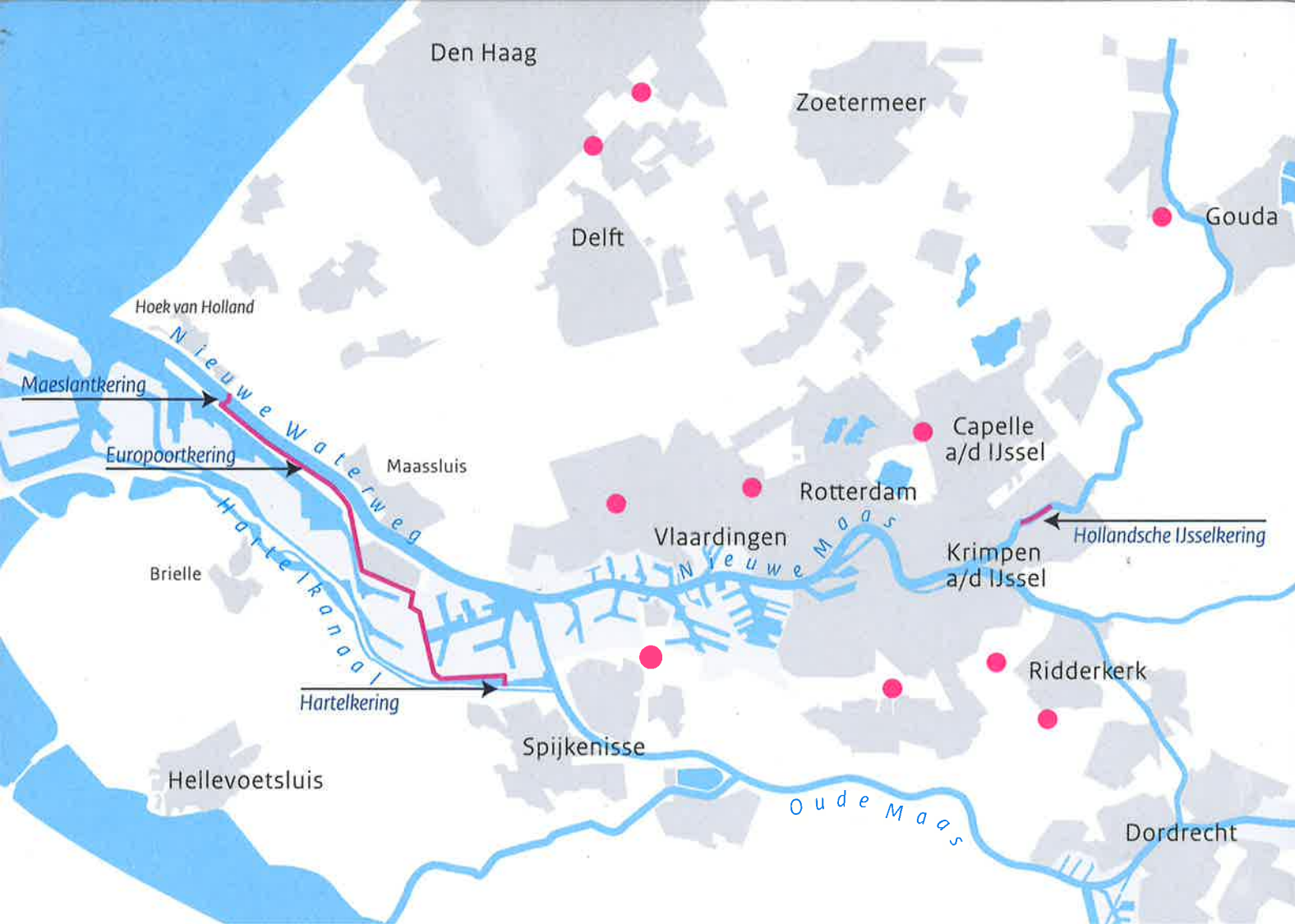

teggewicht) boven de schutsluis en een vaste stalen brug boven de rivier. De totale brug is 120 meter lang, 19 meter breed en sluit aan de kant van Krimpen aan den IJssel aan op een viaduct. De hoofdrijbaan heeft een breedte van 7 meter. In verband met de toename van auto's en wegtransport is een wisselstrook aangelegd. Aan de Rotterdamse zijde ligt een fiets- en voetpad.

Hoe vaak moet deze stormvloedkering 'aan het werk'?

Om de normale scheepvaart niet te hinderen, sluit de waterkering alleen bij extreem hoge waterstanden. Dit gebeurt circa drie keer per jaar op aangeven van de stormvloedwaarschuwingsdienst. In de jaren '80 werd een reserveschuif gemaakt om aan de beschikbaarheidseis te voldoen. Er bestaat een Waterakkoord met afspraken tussen Rijkswaterstaat en de hoogheemraadschappen over bediening van de waterkering. In stormperiodes mag de waterstand bij Krimpen aan den IJssel niet hoger zijn dan 2,25 meter boven NAP. Bij een hogere waterstand is de stormvloedkering gesloten. De gemalen stoppen op de Hollandsche IJssel met uitslaan bij een waterpeil van 2,60 meter boven NAP.

De waterstand tijdens de watersnoodramp van 1953 bedroeg 3,84 boven NAP. De stormvloedkering in de Hollandsche IJssel en die in de Nieuwe Waterweg geven bescherming tot 5 meter boven NAP. Dit is berekend naar een hoogwaterstand in Hoek van Holland, eens in de 10.000 jaar.

Wat maakt deze stormvloedkering zo bijzonder?

Door de komst van de Maeslantkering is het achterliggende gebied nog beter beschermd, maar de Hollandsche IJsselkering is zeker nog van toegevoegde waarde. De schuiven worden eerder neergelaten bij storm en springtij dan die van de Maeslantkering. De kering sluit gemiddeld drie keer per jaar.

De beslissing om de Maeslantkering in werking te zetten, wordt door computers genomen. Deze gaat alleen dicht bij extreem gevaar. De Hollandsche IJsselkering is dan allang dicht. De procedure om de Maeslantkering te sluiten, duurt ook veel langer, en die neemt vele uren in beslag, terwijl de Hollandsche IJsselkering door de mens met een druk op de knop kan worden gesloten.

Extra ramp voorkomen door schip

In de nacht van 31 januari op 1 februari 1953 zijn de dijken bij Capelle aan den IJssel en Ouderkerk aan den IJssel doorgebroken, in Nieuwerkerk aan den IJssel scheelde dat weinig. Dankzij het schip 'De Twee Gebroeders' van de Ouderkerkse schipper Arie Evagroen. Door met zijn schip een gat in de dijk te dichten, voorkwam de heldhaftige schipper dat de polder tot aan Leiden onder water kwam te staan.

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

Kijk voor meer informatie op
www.rijkswaterstaat.nl
of bel 0800 - 8002
(ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)

MAART 2013 | ZH0213VH2236